Зб. наук. праць. Під ред. Б.А.Семененка. – Суми: ВВП “Мрія – 1”, 1999.
3. Про вдосконалення системи державного управління земельними ресурсами та контролю за їх використанням і охороною: Указ Президента України від 19 серпня 2002 року // Офіційний вісник України. – 2002.
4. Войтенко С., Володін М. Провідні тенденції у сучасному кадастрі // Землевпорядний вісник. – 2000.

ОБЛІК ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ЯК НЕОБХІДНА ОСНОВА ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ

Глінська О.В. *– студентка 4-го курсу, напряму «Геодезія, картографія та землеустрій», ПДАТУ.*

*Керівник**: Пушкар О.О.** – асистент кафедри землеустрою і кадастру ПДАТУ.*

Згідно із українським законодавством, за своїм змістом державний земельний кадастр становить систему необхідних відомостей і документів про правовий режим земель, їх розподіл серед власників землі і землекористувачів, у тому числі орендарів, за категоріями земель, а також відомостей про якісну характеристику і народногосподарську цінність земель. Важливою складовою частиною земельного кадастру, що забезпечує необхідні відомості про земельні ресурси, є облік кількості та якості земель.

Базою даних обліку земель є кадастрові зйомки – роботи з визначення й відновлення меж земельних ділянок. У процесі кадастрових зйомок встановлюються межі землеволодінь, землекористувань та земельних угідь [2].

Облік кількості земель відображає відомості, які характеризують кожну земельну ділянку за площею та складом угідь. Земельно-обліковою одиницею є земельна ділянка – частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правилами, яка має ідентифікаційний (кадастровий) номер.

Кожна земельна ділянка характеризується відповідною сукупністю земельних угідь за категоріями земель, в основі яких лежить її цільове призначення. При цьому слід мати на увазі, що цільове призначення земельної ділянки може уточнюватися або змінюватися обмеженнями прав на неї, внаслідок чого може змінюватися склад земельних угідь.

Обстеження земельного фонду є дуже важливим джерелом інформації для еколого-економічної оцінки використання земель. Ґрунтовий покрив земельних ділянок повинен фіксуватися у картограмах агровиробничих груп ґрунтів за допомогою Класифікатора агровиробничих груп ґрунтів.

Картограми геоботанічних асоціацій сіножатей та пасовищ можуть бути використані для прогнозу екологічних наслідків консервації земель, адже фітоценотичні угрупування, що властиві навколишнім природним кормовим угіддям, в значній мірі визначатимуть характер рослинного покриву земельних ділянок, які виводяться із інтенсивного сільськогосподарського обороту.

Матеріали протиерозійного зонування та топографічні карти є основою виготовлення цифрових моделей місцевості та цифрових моделей рельєфу. На

базі останніх створюються досить інформативні землевпорядні документи – картограм крутизни та експозиції схилів, які у подальшому успішно використовуються для оцінки придатності земель для різних видів використання, а також знаходять застосування при моделюванні ерозійних процесів та розробці заходів по боротьбі з їх проявами, тощо [2].

Реєстрація земельних ділянок є правовою стороною земельного кадастру. Вона забезпечує дотримання принципів недоторканості земельного фонду країни й охорону прав власників та землекористувачів на надані їм в установленому порядку землі.

При проведенні кількісного та якісного обліку доцільним є застосування відповідних класифікаторів: Класифікатора видів земельних угідь (КВЗУ), Класифікатора видів цільового призначення земель (КВЦПЗ) та Класифікатора ознак, що впливають на родючість ґрунтів (КОРҐ) [2].

За своїм функціональним призначенням, перші два класифікатори, слугують для однозначної ідентифікації цільового призначення та напрямів систематичного використання земель для виробничих та інших цілей у відповідності до чинної нормативної бази. Тоді як КОРҐ призначений для співставлення номенклатурного списку ґрунтових відмін щодо облікових видів показників ознак, які визначають родючість ґрунтів.

Площіземельнихділянокінаявнихземельнихугідьфіксуютьсяувідповідних формахоблікукількостіземель, а при проведення обліку якості земель сільськогосподарського призначення здійснюють накладання картограм агровиробничих груп ґрунтів на межі земельних угідь ділянок із обов'язковим врахуванням місць розташування обмежень щодо використання земель. Таким чином, дані щодо кількісного обліку земель формуються за рахунок відомостей, які характеризують кожну земельну ділянку за площею та складом угідь.

В свою чергу, облік якості земель, невід'ємною складовою якого є характеристика їх ґрунтового покриву, є інформаційною основою проведення аналізу використання земель за екологічними критеріями, адже ґрунти, які, по суті, є однією із фундаментальних складових природних екосистем, в значній мірі відображають стан ландшафтів та довкілля в цілому. Тобто, аналіз якісного стану земель забезпечує проведення оцінки поширення процесів деградації земель та у поєднанні з матеріалами обліку кількості земель виступає базовою інформацією для проведення оцінки екологічної ефективності управління навколишнім середовищем.

В Україні на сьогодні не створено прозорої системи обліку кількості та якості угідь. Поряд з відсутністю системи реєстрації, постають також проблеми незавершеності інвентаризації земель, розмежування земель державної і комунальної власності, встановлення меж населених пунктів. Для вирішення згаданих питань одним з найбільш дієвих способів є удосконалення сучасного земельно-кадастрового обліку шляхом включення до його складу додаткових характеристик. Адже кадастрова інформація є не лише реєстром об'єктів земельної власності, а й першоосновою для розробки заходів щодо оптимізації використання земель, ефективного управління земельними ресурсами та їх оцінки. [2].

Список використаних джерел

1. Земельний кодекс України
2. Євсюков Т.О. Комплексна система еколого-економічної оцінки використання земель у складі державного земельного кадастру

МОНІТОРИНГ ЗЕМЕЛЬ

Глущак Т.В. *– студентка 2-го курсу, напрям підготовки «Геодезія, картографія та землеустрій»*

Керівник ***Бойко О.Г***. *– доцент кафедри землеустрою та кадастру ПДАТУ*

Результатом інтенсивної господарської діяльності людства є порушення механізмів самовідновлення і саморегуляції навколишнього середовища, що призводить до його деградації. Тому єдиним і безальтернативним шляхом для людства є розвиток моніторингу навколишнього середовища і за його допомогою – оптимізація антропогенного впливу на нього.

Моніторинг земель – це система спостереження за станом земель з метою своєчасного виявлення змін, їхньої оцінки, відвернення та ліквідації наслідків негативних процесів.

Метою моєї роботи є короткий аналіз моніторингу навколишнього середовища (а саме ґрунтів та рослинної продукції), який проводив Хмельницький обласний державний проектно-технологічний центр охорони родючості ґрунтів і якості продукції. Тож підведемо підсумки та визначимо основні пріоритети екологічної політики в області на 2013-2014 роки.

Область розташована в західній частині України. Площа території становить 2062,9 тис.га. Область розташована в двох кліматичних зонах: лісостепу – 82,6% і 17,4% – зона полісся. За звітний період площа земель населених пунктів не змінилась, і на 1 січня 2013 року становила 295,9 тис.га.

Ґрунтовий покрив Хмельницької області досить різноманітний. Найбільш поширеними і родючими ґрунтами в області є чорноземи типові на різних ґрунтоутворюючих та підстилаючих породах, різного ступеня еродованості. Вони займають 496,6 тис. га, або 31,6 % обслідуваних земель.

Щодо структури та динаміки змін земельного фонду, то земельний фонд області складає 2062,9 тис. га, в структурі земельного фонду майже ¾ території зайнято сільськогосподарськими землями (77,8), з них сільськогосподарських угідь 76,0%, в тому числі ріллі 60,7%, 2,0% багаторічних насаджень, 13,2% сіножатей і пасовищ. Під лісами та лісовкритими площами зайнято 13,9% території, забудовані землі займають 4,1%, болота 1%, інші землі (піски, яри, зсуви і т.д.) – 1,2%, під водою 2,0%.

Сучасний стан використання земельних ресурсів регіону характеризується такими даними: сільськогосподарська освоєність території області складає

60,7 %, при цьому під сільськогосподарськими угіддями знаходиться 76,0%, у тому числі під ріллею − 60,7 %,багаторічними насадженнями − 2,0 %, сіножатями та пасовищами 13,2 %, перелогами 0,1%.